

NE naš čas

8. junij 1973 • Leto IX., št. 15 (186) • Cena 1 dinar • Poština plačana v gotovini

NAŠ PRISPEVEK

V Jugoslaviji je že dolgo v teku akcija za zbiranje denarja za zgraditev spominskega doma borcev NOV in mladine v Kumrovcu. S tem domom se želimo vsaj nekoliko oddolžiti predsedniku Titu za njegov neprecenljiv boj in trud za osvoboditev domovine izpod domačega kapitalističnega režima, izpod štiriletnega fašističnega nasilja, za njegovo delo, ki je vseskozi usmerjeno v zgraditev samoupravne socialistične družbe, za njegovo veliko vlogo v boju za mir med vsemi narodi na svetu. Obenem želimo s tem domom uresničiti Titovo največjo željo, da bi se v njem zbirali mladi iz vseh republik in pokrajin ter

krepili bratstvo in enotnost, ki sta svoje globoke korenine pognali že v štiriletnem narodnoosvobodilnem boju.

V Sloveniji so se odločili, da bodo zbrali 15 milijonov dinarjev, od tega naj bi naša občina prispevala 320 tisoč dinarjev. Da v naši dolini ne bi bili med zadnjimi, akcija naj bi bila opravljena do konca letošnjega leta, so pri občinskem odboru Zveze združenj borcev NOV Velenje imenovali odbor za zbiranje denarja za spominski dom. V njem so poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij tudi nosilci Spomenice 1941 — Nestl Žgank, Lojze Ribič, Jože Tekavec, Ivan Gušič, Lazo

Zrnič, Vinko Režen. Člani odbora so prepričani, da v naši občini, ki se lahko ponaša, da je zelo veliko storila za družbeni standard, ne bo delovne organizacije, zasebnikov, kmeta, delavca, upokojenca, borca, ki ne bi prispeval vsaj dinar za zgraditev vsejugoslovanskega spominskega doma v rojstnem kraju našega dragega maršala v Kumrovcu.

Ob koncu pa naj zapišemo še besede, ki jih je izrekel na redni seji skupščine občinskega odbora ZZB NOV Velenje njen predsednik Filip Lesnjak: »Lahko zatrdim, da bo dinar socialno šibkega borca ali borke enako cenjen kot 10, 20 ali več dinarjev premožnejšega občana!«

SLAVNOSTNA SEJA OB 200-LETNICI

Samorastniška pot FECRA

V umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu je bila v ponedeljek, 4. junija slavnostna seja tovarne Gorenje-Fecro ob 200-letnici samorastniškega življenja tega kolektiva. Po kratkem nagovoru predsednika delavskega sveta je zbranim delavcem in gostom, med katerimi je bil tudi član republiškega izvršnega sveta Franc Razdevšek, spregovoril republiški poslanec Oto Sekavčnik.

Najprej je orisal zgodovinsko pot in težaško delo slovenjgraških kovačev in kosarjev. »Kovači so kovali železo, delo je oblikovalo ljudi. Le kot samorastniki so lahko premagovali številne probleme, ki so jih čakali na tej dolgi poti do danes.« Zatem pa je poslanec Oto Sekavčnik govoril tudi o obsežnih načrtih, ki si jih je tovarna zadala ob (Dalje na 4. strani)

Oto Sekavčnik je spregovoril na slavnostni seji ob 200-letnici FECRA

SLOVENJ GRADEC

OBČANI SLOVENJEGA GRADCA PRAZNUJEJO

V občini Slovenj Gradec je ta teden vrsta prireditev v okviru občinskega praznika, ki ga slavijo v spomin na boje brigade Milana Zidanška na Mali Kopni na Pohorju v začetku junija 1944.

Slovesnosti so se začele v nedeljo s koncertom delavske godbe na Glavnem trgu ter z otvoritvijo razstave izdelkov tovarn Gorenja s posebnim prikazom 200-letnega razvoja kovaštva in kosarstva v Slovenj Gradcu. Občinski praznik bodo proslavili z novimi

delovnimi uspehi. Tako so včeraj pri kopaljšču odprli TRIM stezo, danes so predali namenu nove avtoservisne delavnice VIATOR Slovenj Gradec, pojutrišnjem pa bodo mislinjski šolarji dobili novo športno igrišče, odprli pa bodo tudi asfaltirano cesto Mislinja—Sentilj. V nedeljo, 10. junija bo v dvorani kulturno-prosvetnega društva v Sentilju slavnostna seja skupščine občine, na kateri bodo podelili vsakoletno občinsko Vrunčevo nagrado.

V tednu praznovanj občinskega praznika se bo

zvrstilo tudi več kulturno-umetniških in športnih prireditev. Med drugim bo jutri zvečer nastopil v avli osnovne šole v Slovenj Gradcu Akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Še posebno obeležje pa dajeta letošnjemu prazniku mislinjske doline tovarna Gorenje-Fecro, ki slavi 200-letnico obstoja in Lesno industrijsko podjetje Slovenj Gradec, ki praznuje 25 let. Svoj prispevek prazniku pa bo dalo tudi mislinjsko gasilsko društvo, ki je bilo ustanovljeno pred 70 leti.

KRVODAJALCI SO SE ZBRALI

Velenje, 2. junija (kv) — V domu kulture je bila 20-letnica krvodajalstva, na kateri je bilo prisotnih okoli 500 krvodajalcev in organizatorjev. Na tej proslavi, kjer so v kulturnem programu sodelovali komorni moški zbor iz Pesjega, ki ga vodi dr. Rajko Fenc, Saleški oktet in recitatorji, so podelili diplome, priznanja in odlikovanja krvodajalcem in organizatorjem.

Prisotne so pozdravili in se jim zahvalili predsednik republiškega odbora RKS Ivo Majdič, dr. Sonja Soldatbaničeva iz dispanzerja za transfuzijo in dr. Leopold Budna iz bolnice Slovenj Gradec.

Največkrat je daroval svojo kri krvodajalec Mirko Zirovnik (52-krat) in dobil posebno diplomu. Priznanja za 25-kratno darovanje krvi pa so dobili Jože Hribar, Alojz Melanšek, Alojz Pučko, Drago Ojstr-

šek, Alojz Spital, Alojz Tišler, Pavla Tučman in Cvetko Polutnik. Prav tako so podelili tudi najvišja priznanja organizatorjem, ki delajo v organizaciji Rdečega križa že več kot deset let. Ta priznanja so dobili Anton Hren, Gregor Svajger, Peter Krepl in Ivo Atešek, generalni direktor Gorenja. Potem pa še Rudi Kortnik iz RLV, Franc Skornšek iz RSC, Toni Lukman iz Soštanja in Marija Cigale iz Smartnega ob Paki. Podelili so tudi 129 značk za 5-kratno darovanje krvi, 41 značk za 10-kratno, 43 značk za 15-kratno in 15 značk za 20-kratno darovanje krvi.

Zadnje dni po svetu...

GRŠKI PREMIER OD- PRAVIL MONARHIJO

Grški premier George Papadopoulos je v petek, 1. junija razglasil odpravo monarhije in uveljavitev predsedniške republike. To se je zgodilo le nekaj dni zatem, ko so v grški mornarici odkrili poskus zarote proti vladi. Napovedal je, da bodo v dveh mesecih izvedli plebiscit, na katerem bodo ljudje pokazali ali potrjujejo vladno odločitev. Papadopoulos je tudi dejal, da je bil kralj Konstantin zapleten v poskuse rojalističnih admiralov in mornariških častnikov, da bi strmoglavili sedanjo vladno. Kot je znano živi grški kralj v izgnanstvu v Rimu od leta 1967, ko mu je spodletel nasprotni udar. Medtem poročila iz Aten navajajo, da so grške varnostne sile zaprle nekaj znanih, kralju naklonjenih ljudi.

TUPOLJEV 144 STR- MOGLAVIL

Sovjetsko nadzvočno potniško letalo Tupoljev 144 je eksplodiralo v nedeljo na letalskem mitingu v Parizu in strmoglavilo pri letališču Bourget. Nesreča je terjala po zadnjih podatkih 36 mrtvih. Ubilo se je tudi vseh šest članov posadke, druge žrtve pa so iz naselja, na katerem je letalo padlo. To je prva nesreča nadzvočnih potniških letal.

SREČANJE NIXON POMPIDU

Pretekli teden sta se v Reykjaviku na Islandiji sešla predsednik ZDA Richard Nixon in francoski voditelj Georges Pompidou. Kot se je zvedelo so med pogovori dosegli kar najboljše razumevanje ciljev obeh vlad in da sta vladi glede bližnje-vzhodne krize mnenja, naj se pogajata strani, zapleteni v spor, druge države pa

lahko odigrajo le koristno vlogo.

SIHANUK SE NE BO SESTAL Z LON NOLOM

Kamboški princ Norodom Sihanuk je izjavil, da je odločno zavrnil pogajanja z Lon Nolom o ustavitvi bojov v Kambodži. Izjavil je, da v Kambodži ni državljanske vojne, ampak vojna med prebivalci Kambodže in ZDA. Povedal je tudi, da se je pripravljen pogovarjati z Nixonom in da mu je to že predlagal.

PONOVO OPREDE- LITI NEUVRŠČENOST

V zvezi z bližnjo konferenco neuvršenih v Alžiru je perujski premier in obrambni minister Mercado Jarrin dejal, da bi bilo treba ponovno opredeliti neuvršenost, ki se je rodila pred 20. leti kot neodvisno gibanje v bipolarizmu svetovne oblasti, zahtevajoč mir in varnost narodov ter boj proti kolonializmu in rasizmu. Poudaril je tudi, da bi jo morali spremeniti v toliko, da bi vanjo vnesli novo vlogo Latinske Amerike.

ZASEDLI POMEMBNO OPORIŠČE

Borci afriške stranke za neodvisnost Gvineje Bissao so zavzeli eno najpomembnejših portugalskih strateških oporišč Guiledje, ki stoji na jugu Gvineje Bissao.

JULIJA KONFEREN- CA O EVROPSKI VARNOS- TI IN SODELOVANJU

V diplomatskih krogih se je zvedelo, da se bo konferenca o evropski varnosti in sodelovanju začela prvi teden julija v Helsinkih. Trdijo tudi, da so na pripravljalnem sestanku veleposlaniki dosegli soglasje o dnevnem redu konference in odstranili mnoga razhajanja.

...in domovini

POGOVORI MED PREDSTAVNIKI HRVAT- SKE IN SLOVENIJE

Na Otočcu pri Novem mestu sta se v nedeljo sešli delegaciji Zveze komunistov Hrvatske in Slovenije. Pogovarjali so se o družbenopolitičnem položaju in dejavnosti Zveze komunistov. Še zlasti so poudarili, da se mora Zveza komunistov bolj organizirati in zavzeti za to, da bi tekoča gospodarska vprašanja in dolgoročne probleme gospodarskega razvoja reševali dosledno ter v skladu s krepitvijo vloge in položaja združenega dela kot tudi na podlagi ustavnih dopolnil. V slovenski delegaciji so bili med drugim France Popit, Sergej Kraigher, Andrej Marinc, Mitja Ribičič in Franc Setinc.

ZAHVALA VIETNAM- SKEGA LJUDSTVA

Odpravnik poslov veleposlanštvačasne južnovietnamske revolucionarne vlade v Beogradu se je v imenu južnovietnamskega ljudstva in narodnoosvobodilne fronte časne revolucio-

narne vlade zahvalil jugoslovanskim narodom in vladi za vsestransko pomoč in podporo pri osvobodilnem boju vietnamskega ljudstva.

VSI MORAJO SPRE- JETI AKCIJSKE PRO- GRAME

Predsednik zvezne konference SD LJ Veljko Milatović se je na seji zvezne konference zavzel za to, da vsi družbeni organi in družbenopolitične organizacije sprejmejo svoje akcijske programe za reševanje problemov v zvezi s položajem žensk v družbi. Predsednica konference za družbeno aktivnost žensk Jugoslavije Vaska Duganova pa je dejala, da so družbenopolitične organizacije pozabile na ženo iz vasi ter menila, da ima ženska, čeprav sodeluje pri ustvarjanju narodnega bogastva, vse manj možnosti za odločanje o napredku in razvoju države.

ZASEDANJE SEV

V Češkoslovaškem glavnem mestu se je v torek začelo 27. redno zasedanje sveta za medsebojno gospodarsko pomoč. Zasedanja se udeležuje tudi jugoslovanska delegacija pod vodstvom podpredsednika zveznega izvršnega sveta Antona Vratuše.

Komentirata:
ALOJZ RIBIČ
STEFAN DOLEJSI

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

Stevilni obiski, razgovori in posvetovanja na najrazličnejših nivojih v neuvršenih deželah kažejo, da so priprave na IV. konferenco neuvršenih na vrhu, ki bo septembra v Alžiru, v polnem teku. Jugoslavija kot pobudnik in kreator te politike, ki vse bolj vpliva na svetovna dogajanja, ima tudi tokrat zelo pomembno mesto. Zato tudi obiski Bijedića, Minića in drugih državnih in partijskih voditeljev niso le slučajni. Kako je sestavljena konferenca in kateri bodo glavni problemi, ki jih bodo v Alžiru obravnavali?

Stevilni obiski, razgovori in posvetovanja na najrazličnejših nivojih v neuvršenih deželah kažejo, da so priprave na IV. konferenco neuvršenih na vrhu, ki bo septembra v Alžiru, v polnem teku. Jugoslavija kot pobudnik in kreator te politike, ki vse bolj vpliva na svetovna dogajanja, ima tudi tokrat zelo pomembno mesto. Zato tudi obiski Bijedića, Minića in drugih državnih in partijskih voditeljev niso le slučajni. Kako je sestavljena konferenca in kateri bodo glavni problemi, ki jih bodo v Alžiru obravnavali?

IV. konferenca neangažiranih bo v Alžiru

V ospredju bodo vprašanja, ki so skupna za vse države v razvoju. V prvi vrsti gospodarska, saj so le-ti iz dneva v dan bolj pereči in vedno manj je realnih možnosti za hitro rešitev. V triletnem obdobju od Lusake do Alžira beležimo kazalce v razvoju nerazvitih dežel. Narodni bruto proizvod na prebivalca je v letih 1971-1972 porasel le s 3,3% (planirana rast je bila 3,5%), v obdobju 1970-1971 pa je rasel s stopnjo 3,4%. V obdobju zadnjih deset let je v nerazvitih svetovnih deželah bruto narodni proizvod porasel na prebivalca za 85 dolarjev, v državah razvitega sveta pa kar za 1.200 dolarjev. To so seveda le poprečja. Pri ugotavljanju gospodarske rasti posameznih dežel naletimo na velike razlike. Zaskrbljujoče je predvsem dejstvo, da 11 dežel iz 17 celotnega prebivalstva vseh dežel v razvo-

ju izkazuje celo zmanjšanje realnega dohodka. Delež dežel v razvoju v svetovnem izvozu se zmanjšuje. V letih 1970-1971 se je zmanjšal za 3,2%. Le izvoznice nafte in industrijskega blaga so izkazale znaten porast izvoza. Neenakomernost razvoja med razvitimi in nerazvitimi svetom je torej vse večja. Vzroke zaostajanja v gospodarski rasti moramo najprej iskati v deželah tretjega sveta, v teh deželah samih. Poleg tega pa vidimo, da razvite dežele pri tem stojijo ob strani. Finančna pomoč, ki jo nu-

Oljka k Vegradu

Na zadnji seji delavskega sveta splošnega gradbenega podjetja Vegrad so sklenili, da delavcem ne bodo več zadrževali tako imenovanih zimskih ur, doslej zadržane pa jim bodo takoj izplačali.

V gradbeništvu je namreč delo pogosto odvisno od vremena. Zato se je pozimi velikokrat zgodilo, da so morali delavci zaradi snega manj delati oziroma sploh niso mogli delati in so zaradi tega odšli na brezplačen dopust. Da pa v dneh, ko so bili brez dela, ne bi bili tudi brez denarja, so posamezna gradbena podjetja sklenila, da bodo delavci v poletnih mesecih

Na delavskem svetu so tudi sklenili, da bodo vsem zaposlenim — brez tujega sektorja — povečali zaslužek na uro za deset odstotkov. To velja tudi za nagrade učencev. Povečali bodo tudi terenski dodatek in to na 15 dinarjev, učencem pa na 10 dinarjev na dan. Glede regresa so sprejeli sklep, da ga bodo dobili vsi delavci in učenci, ki so bili 1. junija tega meseca že šest mesecev v delovnem razmerju. Regres bodo dobili tudi delavci, ki so zaposleni v tujini. Za tiste, ki zaslužijo do 1.500 dinarjev bo le-ta znašal 350

Na delavskem svetu so tudi sklenili, da bodo vsem zaposlenim — brez tujega sektorja — povečali zaslužek na uro za deset odstotkov. To velja tudi za nagrade učencev. Povečali bodo tudi terenski dodatek in to na 15 dinarjev, učencem pa na 10 dinarjev na dan. Glede regresa so sprejeli sklep, da ga bodo dobili vsi delavci in učenci, ki so bili 1. junija tega meseca že šest mesecev v delovnem razmerju. Regres bodo dobili tudi delavci, ki so zaposleni v tujini. Za tiste, ki zaslužijo do 1.500 dinarjev bo le-ta znašal 350

Na uradnem obisku v naši državi se je pred dnevi mudil iranski šah Mobamed Reza Pahlavi z ženo. Po enodnevem obisku v Beogradu je iranski cesarski park skupaj s predsednikom Titom in njegovo soprogo Jovanko odpotoval na Brdo pri Kranju, zatem pa na Brione, kjer so potekali uradni pogovori med predsednikom Titom in šahom Rezo Pahlavijem. To je bil že drugi obisk iranskega voditelja v naši državi in četrto srečanje s predsednikom Titom.

Na konferenci ZK Makedonije, v Skopju, so razpravljali o nalogah makedonskih komunistov, ki izhajajo iz pisma predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Med drugim so poudarili, da mora biti boj proti nasprotnikom socializma usmerjen ne le proti pojavom, ampak tudi k odpravljanju teh pojavov, ki omogočajo njihov obstoj.

V velenjski občini smo sredi največjega dela pri sestavljanju urbanističnega načrta do 1980. leta • Številne komisije, v katerih sodeluje blizu 180 ljudi, pripravljajo gradivo, ki bo služilo pri dokončnem oblikovanju za nadaljni razvoj Saleške doline pomembnega načrta.

Za na začetku naj pove- mo, da urbanistični plan velenjske občine do leta 1980 pomeni veliko več kot samo razmestitev zgradb v določenem okolju in urbano ureditev zaselkov in krajev. Z načrtom želimo smiselno zasnovati življenje našega občana v novem desetletju. Zato načrtovalci že sedaj razlagajo, da naziv »urbanistični plan do leta 1980« dejansko ne ustreza tistemu kar bo v njem vsebovano.

V Saleški dolini smo se lotili tako daljnosežnega načrtovanja zaradi tega, da bomo na začetku 1980. leta imeli ustvarjeno osnovo za nadaljnji razmah. Zato bo urbanistični plan 1980 v bistvu predstavljal naše bodoče življenje, takšno kakršno se spodobi za občana naše družbe v tistem obdobju. Torej ne gre le za suhoparno planiranje, v katerem bo skupek več ali manj razumljivih števil, pač pa za to, da bomo načrtno zasnovali načine dela in življenja, kjer bomo lahko bili kot občani čim bolj ustvarjalni. Potemtakem izhajamo iz dejstva, da je samoupravni človek v bistvu kreativen. Če pa hočemo to doseči, moramo naselja temu primerno urediti. Dejansko takšne zaselke, v katerih prebivalci ustvarjalno živijo, že imamo. To so vaške skupnosti, v katerih ljudje veliko bolj sodelujejo pri odstranjevanju komunalnih in drugih težav, kot prebivalci v mestnih središčih. Tu v mestih obstajajo potrebne službe in ustanove, ki skrbijo za urejeno okolje. Zato prebivalci v mestih menijo, da komunalne zadeve niso njihova stvar. Pri tem pa seveda zamre dejavnost, postajajo vedno bolj brezbrizni in neaktivni. Menijo pač, da mora že nekdo poskrbeti za probleme, ki jih obdajajo.

• Soseske in krajevne skupnosti nosilke razvoja

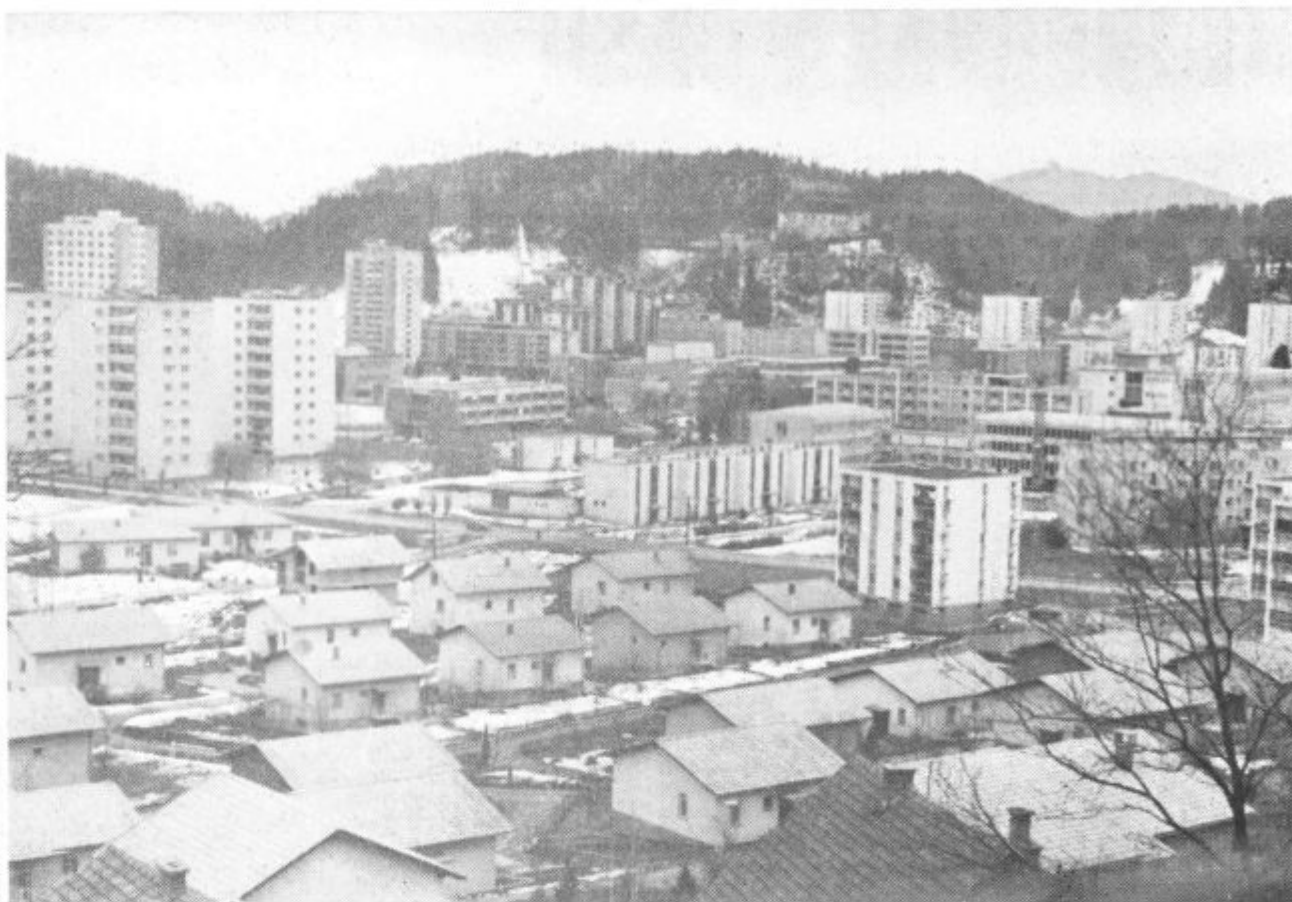
Nekaj podobnega, kot imamo v vaseh, moramo oblikovati tudi v mestih. Seveda so mesta večja, v njih je prebivalstvo bolj zgoščeno. Zato bi morali mesta razdeliti na manjše enote, ki jih lahko imenujemo kar **soseske**. Te bi dejansko predstavljale zakroženo celoto ali krajevno skupnost. Načrtovalci bodo morali pri sestavljanju urbanističnega plana najprej ugotoviti kakšne potrebe (standard) bo imel človek, ki bo v naši dolini živel leta 1980. Iz teh ugotovitev pa bodo dejansko oblikovali in zgradili v mestni soseski objekte skupnega namena. Glede na velikost posamezne soseske bo določeno kaj vse bo v njej zgrajenega. Navedimo kar primer: načrtno bo predvideno na koliko hiš in prebivalcev bo zgrajeno kopalnice, otroško igrišče, savne ipd. Zategadelj je potreben plan, ki bo predvidel velikost sosesk in njihovo zasnov. Seveda pa se bo urejenost sosesk med seboj vendarle razlikovala. Od ustvarjalnosti ljudi, ki bodo v določeni soseski živeli, bo v veliki meri odvisna prav

urejenost. Ti bodo lahko zgradili veliko več novega, kot bo določeno z načrtom. To pomeni, da bo prišla do izraza njihova spodbuda in ustvarjalnost. Skratka, napravljen bo določen sistem, ki bo omogočal, da bodo prebivalci v soseski sami našli zamisel in potreben denar. Enako pa bo tudi v vaški skupnosti. Temu veljavno pa bo potrebno v občini prilagoditi tudi način zajemanja proračunskih dohodkov in njihovo delitev. V soseski, oziroma krajevni skupnosti, bodo v določenem letu dobro vedeli koliko denarja jim pripada na podlagi splošnih načel. Tega pa bodo lahko oplemenitili še s svojim denarjem.

• Klubi ali drugi družabni prostori

Ko že pišemo o zamisli, kako naj bi izgledalo življenje v soseski v novem desetletju, se nam zdi potrebno, da načrtovalci ne pozabijo na vlogo hišnih svetov. Hišni sveti so dobra oblika samoupravljanja v stanovanjski skupnosti. Spomnimo se samo nekaj let nazaj, ko so bili v Velenju hišni sveti nosilci številnih akcij in stvarni upravljalci stanovanjskih hiš. Kot takšni so se v marsičem čutili odgovorne, da hodniki, okolica hiš, poti, cvetlični nasadi in zelenice niso bile namerno uničene in poškodovane. Sami so odločili kdaj bodo v stanovanjskem bloku ali okoli njega to in ono stvar popravili. Zdaj pa tega ni več in stanovalci v velikih hišah imajo zelo malomaren odnos do zgradb, v katerih prebivajo. Predvsem zaradi slabih odnosov do družbenega premoženja, bi morali takoj oživiti delo hišnih svetov. Pri tem pa imajo veliko nalogo krajevne organizacije Socialistične zveze. Do leta 1980 bomo morali privzgojiti nazaj dobre navade, ki smo jih imeli zlasti v Velenju do skupne lastnine.

V velenjski občini hočemo leta 1980 oblikovati spremenjen način življenja in »novo družbo«. V njej bi radi dali primerno mesto samoupravljalckemu človeku. Zato smo se tudi lotili

NAČRTUJEMO NAŠE ŽIVLJENJE

tako obsežne načrtovalne naloge. K tej skupni nalogi bodo morali pristopiti vsi sloji občanov Saleške doline. Izredno pomembno pa bo delo projektantov in urbanistov. Ti bodo morali ustvariti nova naselja, prilagojena vsem našim zahtevam po letu 1980. Poleg stanovanjskih zgradb in drugih splošnih skupnih objektov, bodo morali v novih naseljih zasnovati primerne prostore, v katerih se bodo ljudje koristno sestajali. Takšni družabni prostori se bodo morali povsem razlikovati od zdajšnjih gostilniških lokalov. V njih bodo morala biti sodobna nadomestila za sedanje uveljavljanje navade ljudi. Prostori pa morajo biti ustvarjalni tudi v tem smislu, da se bodo lahko občani neprisljano in sproščeno dogovorili o

skupnih nalogah. Zavedati se moramo, da bo tudi pri nas z leti še krajši delovni teden in bodo delovni ljudje imeli na voljo več prostega časa. Končno pa v Jugoslaviji dajemo veliko pomembnost družbeni funkcionalnosti in dejavnosti človeka, zato dejansko ni nič posebnega, če v Saleški dolini resno razmišljamo kakšne prostore urediti, da bi se ljudje lahko sestajali in sproščeno ter ustvarjalno dogovarjali. Potrebe po prostorih za sestajanje se kažejo že sedaj. Zlasti v vaških skupnostih, kjer je društvena in samoupravljalna dejavnost močnejše razvita, znova poudarjajo, da jim manjkajo prostori za tovrstno delo. Takšne želje prav gotovo izhajajo zaradi lastnih in neprisljjenih nagibov ter potreb.

• Zamisli so že tu

Sestavljalci urbanističnega plana 1980 so že pripravili določene zamisli demografskega, prostorskega in gospodarskega razvoja vseh naselij v velenjski občini. Zato so kraje razdelili v štiri skupine. Prvo tvori središče občine, drugo večja stara naseljitvena jedra, tretjo perspektivna manjša naselja in četrto skupino neperspektivna naselja. Velenje naj bi bilo še naprej središče političnega, gospodarskega in družbenega življenja z vsemi potrebnimi ustanovami. Število prebivalstva v tem mestu bo izredno hitro naraščalo. **Soštanj in Smartno ob Paki** sta stara naseljitvena jedra in pomembna zavoljo gospodarstva ter rasta števila prebivalstva. Kraja pa nimata javnih ustanov značilnih za občinsko središče. Med perspektivne kraje spadajo Konovo, Bevče, Paška vas, Sentflorjan, Salek, Kavče, Podkraj, Pesje, Skale, Rečica ob Paki, Gaberke, Skorno, Paka, Paški Kozjak, Podgora, Laze, Hrastovec, Lokovica, Skalke Cirkovce, Smartinske Cirkovce, Ložnica, Plešivec, Silova, Zavodnje, Ravne in Topolšica. Sem, v tretjo skupino, so jih načrtovalci uvrstili, ker je v teh obrobni krajih razpoložljiv zazidalni prostor. Preloge, Družmirje, Gorenje, Veliki in Mali vrh pa so razvrščeni med neperspektivna naselja, ker se prebivalstvo ne veča in tudi sicer ti kraji ne bodo več zanimivi v urbanističnem smislu.

• Zdajšnji tempo razvoja in novi programi

Naš urbanistični plan 1980 pa bi bil slab in neiz-

vedljiv, če ne bi načrtovali tudi gospodarskega razvoja Saleške doline. Zato bomo gospodarstvo še naprej enako pospešeno razvijali kot doslej. Nagel razvoj gospodarstva v velenjski občini zahtevajo potrebe. Zdaj nismo niti veliki, niti majhni. Saleška dolina je dejansko zaprta. Zveze z zunanji so slabe, ceste neurejene. Zavedati se moramo, da bomo morali povezavo izboljšati sami, z lastnim denarjem. Zaprti sami vase prav gotovo ne bomo napredovali. Zato moramo biti sposobni in gospodarsko tako močni, da bomo vso dejavnost odprli navzven. Zavoljo tega je pred gospodarstvom Saleške doline v prihodnjih letih izredno pomembna naloga. Sedanja industrija se mora še bolj razviti in narediti nove programe, ki bodo tudi po letu 1980 zagotavljali razvoj. Kaj lahko se zgodi, da bi sedanjo industrijo ekspanzionistično razvili in po nekaj letih ugotovili, da so zmogljivosti tolikšne, ki ne zagotavljajo nadaljnega uspešnega razvoja. Nič ni slabega, če je Saleška dolina industrijska. Vendar pa ne smemo prezreti, da je za normalno življenje to preveč enostransko. Zato moramo poleg industrije razviti še druge dejavnosti, ki bodo v znatni meri krepile gospodarsko moč.

Strnili smo le nekaj osnov, ki jih sestavljalci razvoja Saleške doline snujejo pri oblikovanju urbanističnega plana do leta 1980. Tokrat smo se namerno izognili številčnim kazalcem. Osnetek pa bo moral čim prej v javno razpravo, da bomo občani povedali svoje. Sele tako bomo lahko vedeli kaj pravzaprav rabimo 1980. leta v Saleški dolini. In ne samo to. Sodelovanje občanov, družbenopolitičnih organizacij, gospodarstva in drugih je potrebno tudi za to, da se bomo v občini Velenje vsi skupaj obvezali in s tem zagotovili uresničitev načrtovanega. S takšno obvezo bomo lahko urbanistični plan do leta 1980 tudi stvarno izpolnili.

Lj. Naraks

KLADIVA SO DOLGO KLJUBOVALA ČASU

Polni dve stoletji sta minili od tistega dne, ko je v sedanji tovarni Gorenje-Fecro prvič udarilo kovaško kladivo po na videz neuporabnem kosu železa. Na tone in tone železa je bilo v tem dolgem obdobju preoblikovnega, na tisoče in tisoče udarcev s težkim kovaškim kladivom je bilo storjenih. Veliko kovaškega znoja je bilo prelitega, veliko samorastniške upornosti je bilo treba, da je od nekdanj male kovačnice zrastle kar precej velika tovarna, ki danes zaposluje 260 ljudi. In kako so tolkla v teh dvesto letih vodna kladiva, kako je životarila in se borila za obstoj nekdanja kovačnica?

Leta 1773 je »Ob rdečem potoku« zrasla majhna kovačnica, ki je imela le štiri ognjišča in tri kladiva. Sprva so izdelovali le drobno orodje in orožje iz jekel ravninskih in prevajalskih fužin. S prihodom novega stoletja postane glavni proizvod že kosa, ki ne odstopi svojega mesta drugim vse do lani. Tudi vodna kladiva so zelo dolgo kljubovala času, saj so jih uvrstili med zgodovinske znamenitosti šele leta 1968.

Sredi prejšnjega stoletja, natanko leta 1856 se prvič pojavi zaščitni znak za koso, ki postane kasneje pojem kakovosti — polmesec z mečem, volovska glava in roka.

Kovačnica pa se je zaradi nenehnega menjavanja lastnikov in zastarelega načina proizvodnje le s težavo prebijala iz leta v leto, iz desetletja v desetletje. Z odločitvijo okrajne zaplombne komisije so 1. septembra 1945 kovačnico nacionalizirali ter ustanovili novo državno podjetje — »Tovarno kos«. Tri leta kasneje so jo pripojili kot obrat k Tovarni kovalnega orodja Ruše, nato pa k Tovarni kos Lovrenc, leta 1951 pa postane samostojna. Le pet let zatem začno v tovarni poleg kos izdelovati še drugo orodje — sekače, gozdarske vejnike, pleskarske lopatice idr. Leta 1961 posežejo v tovarni po novi proizvodnji. Izdelovati začno jeklene krogle za cementno industrijo. Tehnologijo so skupaj s stroji prenesli iz železarne Ravne.

Pomembno prelomnico v dolgoletnem, vendar v gospodarskem pogledu skromnem razvoju, so dosegli leta 1964, ko so pričeli izdelovati različno opremo za klavniško in mesno industrijo. V letu 1968 pa je vodno kolo že začelo zgubljati tekmo s časom. V tovarni so že razmišljali, kako bi proizvajali čim hitreje in tem boljše. Spoznali so, da tudi tradicija lahko ovira razvoj. Na katerakoli vrata so namreč potrkali, povsod so jim odgovarjali z enakimi besedami: ne, kos pa ne potrebujemo, vsi so namreč v njih videli le izdelovalce kos. Zato so staro ime zamenjali z novim: Tovarna kovanih izdelkov Fecro. Začeli pa so tudi razmišljati in iskati pomoč pri drugih delovnih kolektivih. Zavedati so se namreč začeli, da si bodo lahko zagotovili uspešno in zanesljivejšo razvojno pot le, če bodo začeli osvajati nov program. Ko so že mislili, da ne bodo našli izhoda, je za njih posijalo sonce. Prvi dan lanskega leta so se priključili velenjskemu Gorenju. Tovarna spremeni ime

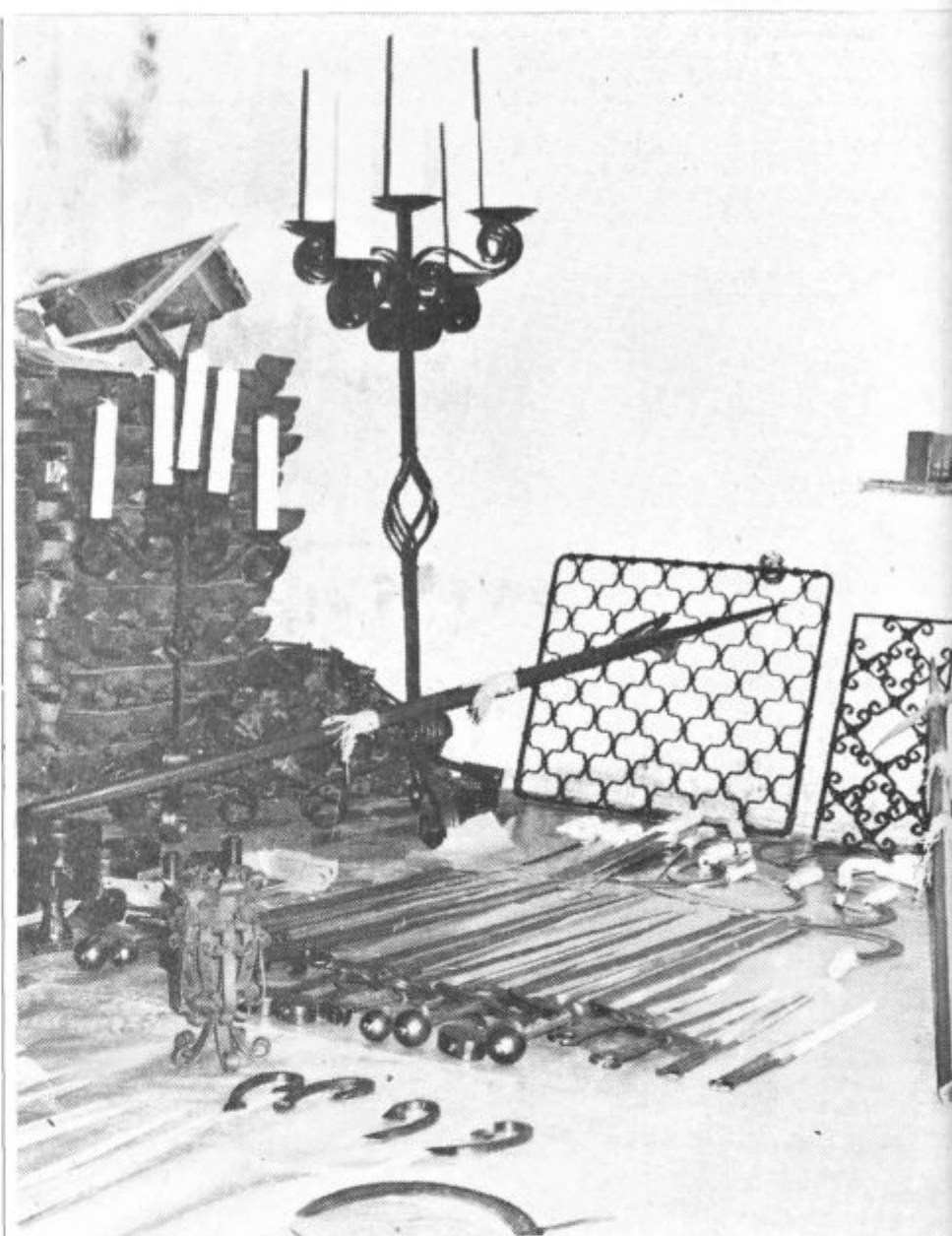
in dobi status pravne osebe. Dve leti zatem, 15. marca letos, pa je zbor delovnih ljudi sprejel samoupravni sporazum o ustanovitvi organizacije združenega dela v okviru združenega podjetja Gorenje. Velika družina Gorenje se je tako povečala še za enega člana. Vendar pa fužine ob Mislinji s tem niso dobile novega imena, ampak tudi to, za kar so se v dolgoletni zgodovini neprestano borili — zanesljive razvojne možnosti, socialno varnost in večji kos kruha.

In kakšna je danes, po dvesto letih tovarna? Veliko se je spremenila. Medtem ko so prej delali v barakah okrog katerih so bile blatne poti, danes gradijo moderne hale, blato pa je prekril asfalt in zelene, ki so jih uredili delavci sami. Kmalu bo v novi proizvodni hali stekla proizvodnja pomivalnih korit iz tako imenovanega nerjavčevega programa za gospodinjstva. Predvidevajo, da bodo že letos napravili 12 tisoč pomivalnih korit, ob polni zmogljivosti pa bo proizvodnja lahko dosegla

200 tisoč korit. S to novo proizvodnjo, ki bo že letos zajela 80 odstotkov celotnega programa, so sicer nekoliko v zaostanku zaradi zakasnele dobave 800-tonske stiskalnice iz Litostroja. Ko bo v celoti osvojen nov program, bodo na novo zaposlili tudi nekaj delavcev. Predvidevajo, da bo v tovarni namesto 260 delavcev 300 ljudi. Poleg proizvodnje pomivalnih korit pa proizvodni program zajema tudi kovačnico, kosarno in oddelek za proizvodnjo klavniške opreme.

Uvajanje nove tehnologije in avtomatizacije omogoča delavcem veliko boljše delovne pogoje, obenem pa se bo povečal tudi obseg proizvodnje s tem pa tudi družbeni standard vseh zaposlenih. Načrtujejo, da bo vrednost celotnega dohodka letos znašala 70 milijonov dinarjev, lani pa so ustvarili le za 25 milijonov celotnega družbenega proizvoda. Predvidevajo, da bo celotni dohodek čez dve leti dosegel 11 milijonov dinarjev, leta 1978 pa že 175 milijonov. Iz tega sledi, da se bo vrednost dohodka v šestih letih povečala za več kot sedemkrat. Podjetniška akumulacija pa naj bi se v enakem času povečala za devet in polkrat, kar predstavlja izredno investicijsko osnovo za nadaljnji razvoj.

Nekdanji kovačnici, tovarni kovanih izdelkov Fecro se tako danes v okviru združenega podjetja Gore-

Vejniki, mačete, svečniki, meči, kose so bili dolga leta glavni proizvodi tovarne

nje odpirajo velike razvojne možnosti.

NADALJEVANJE S 1. STRANI • NADALJEVANJE S 1. STR

Samorastniška pot FECRA

združitvi z velenjskim Gorenjem ter o nadaljnjih razvojnih možnostih. »Danes lahko vsi upravičeno z optimizmom zremo v prihodnost. Težav seveda ne bo manjkalo. Vendar pa možnosti za razrešitev letih še ni bilo nikoli toliko kot danes; kajti kovači ob Mislinji danes ne kujejo več železa, ampak tudi sebe.«

Na slavnosti se je spregovoril tudi direktor tovar-

ne Gorenje-Fecro Dušan Stropnik, ki je zelo podrobno orisal težave, v katerih je bil kolektiv pred pripojitvijo k veliki družini Gorenje. Za tem so najzaslužnejšim članom kolektiva ter vsem tistim, ki so prispevali k dosedanjemu razvoju podjetja, podelili spominske plakete.

S slavnosti so poslali tudi pozdravno pismo tovarnišu Titu. V njem mu obljublajo, da se bodo pod

njegovim vodstvom in pod vodstvom Zveze komunistov Jugoslavije vedno in povsod zavzemali za napredek našega gospodarstva in za nadaljnjo krepitev samoupravnega socializma.

Po končani seji in pestrem programu so si vsi skupaj ogledali razstavo izdelkov tovarni Gorenje-Fecro, katere okolico so delavci uredili sami s prostovoljnimi delom.

Kosa, ki jo drži v roki delavca, je prav gotovo največji tovrstni izdelek slovensko-gradskih kovačev. Seveda z njo ne bo mogoče kositi. Ostala bo le kot spomin na 200. obletnico tovarne, ki je skoraj do danes dajala prednost prav temu orodju.

POZIV UPRAVE JAVNE VARNOSTI

V ponedeljek 28. maja v poznih večernih urah je bila na samotnem kraju v Velenju napadena starejša občanka iz Velenja, ko se je vračala iz službe domov. Neznani napadalec (moški) jo je od zadaj zagrabil, odvlekel s kraja napada, vrigel na tla in jo večkrat udaril po glavi. Ker je bil pregan, je zbežal. Namen njegovega napada ni pojasnjen.

Nekaj podobnih napadov je bilo zabeleženih že pred tem dogodkom, vendar

vseh napadov prizadete osebe niso takoj prijavile postaji milice, temveč so to storile šele naslednjega dne ali pa so prijavo sploh opustile. Opustitev takojšnje prijave pa otežkoča delo pri iskanju napadalca in ugotavljanju dejanskega poteka napada. Zato naprošamo vse, ki so bile z napadi prizadete ali pa morebiti še bodo, da to brez odlašanja prijavijo postaji milice.

Iz pisarne UJV Celje

Letno kopališče Velenje

Obveščamo cenjene goste, da bo letni bazen v Velenju odprt od 10. junija 1973 dalje, vsak dan od 8. do 19. ure. Bife in terasa na bazenu sta odprta od 8. do 22. ure. Nudimo in priporočamo jedila in specialitete na žaru. Na terasi bazena je plesna glasba vsak petek in soboto od 18. do 24. ure ter vsako nedeljo od 17. do 22. ure. Igra priznani ansambel Jožeta Saleja.

Za obisk se priporočamo.

KOC Velenje
TOZD Storitve

Revija pričesk

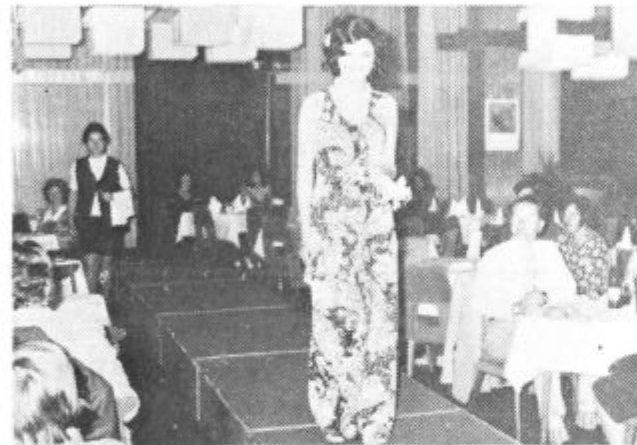
V hotelu Paka v Velenju je bila v nedeljo, 3. junija privlačna revija sodobnih pričesk, ki so jo priredili frizerski saloni Komunalno obrtnega centra Velenje v sodelovanju z NARTA studiom tovarne Ilirija iz Ljubljane. Na reviji, ki je bila že tretjič zapored v Velenju, je 25 frizerskih delavcev pokazalo 30 modelov najrazličnejših pričesk. Poleg tega so predstavniki NARTA studija pokazali nekaj uspešnih lasulj. Se zlasti z velikim zanimanjem so si

gostje ogledali pričeske, ki jih danes lahko opazimo na ulicah Dunaja in Pariza.

Nedeljska prireditev je zelo uspela in pokazala, da tudi naš nežni spol želi seči po najvišji evropski modi. Zato si takšnih prireditev Velenjčanke prav gotovo še želijo. Velenjski frizerji so nam zagotovili, da bo podobna prireditev tudi prihodnje leto. Seveda, če jim bo uspelo zbrati denar za kritje stroškov, ki jih terja takšna revija.

Manekenke nestrpno pričakujejo, da jih bo uradni napovedovalec poklical pred gledalce.

«Le pogledite me, kako lepo pričesko imam,» si je prav gotovo mislila manekenka na sliki.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža in očeta

STANKA BRGLEZA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami čustvovali, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Iskrena zahvala govornikom, pevcem in godbi. Posebna zahvala kolektivu rudnika in obratom JZ OMKT, JS OMKT, JS RSC, JZ OMKT, 3. tretjina, ESO, študijski oddelek za vence in pomoč.

Zalujoči: Žena Anica z otrokoma Stanko in Otom.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi dragega moža, očeta, deda, brata, strica, tasta in svaka

ANTONA ŠVARCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga spremljali na zadnji poti, mu darovali cvetje in vence ter nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom, ki so mu ob težki bolezni nudili pomoč.

Posebna zahvala velja godbi na pihalu RL.V, pevskega zboru in govornikom Jožetu Medvedu in Milošu Volku ter duhovniku Vinku Zemljčiču.

Zalujoči: žena Elizabeta, hčerke Anica in Albina z družinama, sin Valter z družino in sin Anton ter ostalo sorodstvo.

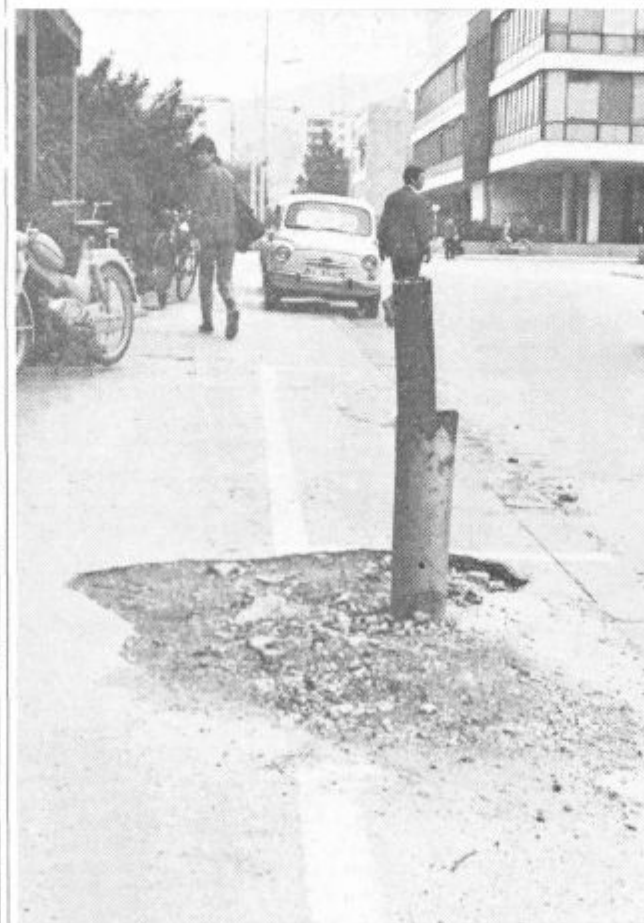
ZLATO ZA GIMNAZIJKE

V Celju je bil v torek svečan zaključek mladinskega mednarodnega pevskega festivala. Naše mlade pevke iz Velenja so se kljub ostri in močni konkurenci zelo dobro odrezale. Dekliški pevski zbor velenjske gimnazije pod vodstvom Ivana Marina, si je namreč priboril z najvišjo oceno 92 točk od 100 možnih, zlato plaketo. To je tem bolj presenetljivo, ker je dekliški zbor velenjske gimnazije sorazmerno mlad v primerjavi z drugimi zbori, ki so nastopili. Toda njihova kvaliteta petja je zelo dobra in čeprav je bila konkurenca močna, se je naše mlade pevke ni so ustrašile.

Fluorografiranje prebivalcev

V Velenju je bilo od 28. maja do 8. junija množično fluorografiranje. V tej akciji so pregledali okoli 17 tisoč naših občanov. Kako je fluorografiranje potrebno, vidimo že po tem, ker so pri prejšnji fluorografski akciji v občini Velenje odkrili 66 tuberkuloznih obolenj, 10 tumorjev, 1.883 obolenj srca in ožilja ter 335 drugih obolenj. Zdravstvena služba z rentgenskim slikanjem dobi sliko o zdravstvenem stanju prsnega koša prebivalcev, ki so stari nad 24 let. Tako s fluorografiranjem odkrijejo in že v žarišču zatrejo veliko bolezni, ki bi pri običajnih pregledih ostale morda skrite in zato tembolj nevarne za človeka, ki se počuti zdrav.

SPOMENIK PRED POŠTO

Na tem mestu pred velenjsko pošto je nekoč stala občestna svetilka, ki pa so jo menda ob pluzenju snega po nerodnosti podrli. Kaj je ostalo od svetilke, vidite na sliki. Morda bo tudi ta »ostanek« kdo po nerodnosti podrl. Saj takšnih spomenikov ne potrebujemo.

Miličnik velenjske postaje milice Franc Čerček je prekinil tatvinske podvige 19-letnega Dušana Goltnika iz Topolšice 142. Ta je že večkrat vlomil v parkirane osebne avtomobile in iz njih odnašal najrazličnejše stvari.

Zadnjikrat se je s svojim neregistriranim avtomobilom pripeljal v Velenje ponoči, 17. maja letos. Na Saleški cesti, pred stanovanjskim blokom št. 22, je pustil avtomobil in se napotil do sosednje zgradbe. Nasilno je s kuhinjskim nožem odprl trikotno oken-

MILIČNIK PRIJEL TATU

ce na avtomobilu z reg. št. CE 693-05, last Z.L. in iz njega odnesel avtomobilski radijski sprejemnik. To pa je bilo za Goltnika usodno. Ko se je vrnil z ukradenim sprejemnikom k svojemu avtomobilu, ga je pričakal miličnik Franc Čerček. Starilec se je iztrgal in zbežal. Med begom je na Kidričevi cesti zmaknil dvokoleso (lastnika tega dvokolesa Rog še iščejo) in se z njim odpeljal proti Soštanju. V

Družmirju ga je miličnik dohitel in odpeljal. Dušan Goltnik zdaj čaka na roko pravice v celjskem preiskovalnem zaporu.

Predtem je Goltnik, ki je bil sicer redno zaposlen pri podjetju Gorenje-Lesna, vlomil neke noči v osebni avtomobil pred delavskim klubom in iz prtljavnika odnesel rezervno kolo ter druge malenkosti. Enako je storil tudi pred trgovino Trznica.

V Goltnikovem neregistriranem avtomobilu so ukradene stvari

150 velenjčanov na Triglav

Letošnjega pohoda na Triglav se bo udeležilo tudi 15 bralcev Našega časa

Rudarski šolski center in Planinsko društvo Velenje organizirata 18. in 19. avgusta letos doslej najbolj množičen vzpon prebivalcev Saleške doline na vrh Triglava.

Ker za izlet vlada že sedaj precejšnje zanimanje, posredujemo vsem tistim, ki bi se ga ob 80-letnici slovenskega planinstva želeli udeležiti, naslednjo informacijo:

Pogoji za udeležbo: za udeležence je zaželeno, da so člani PZS, stari nad 10 let, primerno opremljeni in trenirani.

Okviren program izleta pa je naslednji: odhod iz Velenja v soboto, dne 18. 8. 1973 ob 4. uri zjutraj izpred uprave RCC. Del udeležencev se bo z avtobusi peljal na Rudno polje (1340 m), drugi v Vrata (1010 m). Po 5-6-urni hoji ter vmesnih postankih za oddih in okrepčilo, se bosta obe skupini ob 16. uri srečali na vrhu Triglava. Sledil bo krajši program, nato sestop in namestitev

v planinskih kočah na Kredarici, Planiki in Doliču. V nedeljo bo potekala pot po dolini Sedmerih triglavskega jezera in dalje čez Komarčo v Bohinj, »Pod skalco« pa bo posebna ekipa pripravila piknik in poskrbela za dobro počutje udeležencev. Povratek v Velenje je predviden zvečer.

Prijave s kavgijo 50 din sprejemajo do 4. avgusta 1973: na RSC Velenje tajništvo, Hela Oštir in Jožica Borovšah na upravi RL.V Stane Jamnikar in Miroslav Zolnir. Navedeni posredujejo tudi vse ostale informacije.

Organizator po poskrbel za prevoz, namestitev v kočah, enolončnico in piknik; z gorskimi reševalci, vodniki in zdravnikom pa tudi za varnost udeležencev pri vzponu in sestopu. Zaposlenim bo del stroškov kril sindikat!

Ne zamudite ugodne priložnosti za obisk »očaka« Triglava, ki že skoraj 200 let privablja gornike in o katerem je Tone Svetina napisal roman »Stena«!

ROKOMETAŠICE GORENJA ŠESTE

Končano je letošnje republiško prvenstvo v rokometu za ženske. Ekipa Gorenja je zavzela šesto mesto. Prvo mesto so dosegle igralke ALPLESA z 10 točkami prednosti pred drugouvrščenimi Hrastničankami. V zadnji tekmi prvenstva so Gorenjčanke igrale zelo dobro, posebno so se odlikovale z lepimi streli na gol. Rezultat srečanja je bil 14:4 (6-1). Gole so dosegle N. Zavolovšek 6,

Mravljak in I. Verdev 3 ter Vrdoljak 2.

Končna lestvica:	
1. Alples	16 16 0 0 202:133 32
2. Steklar	16 11 1 4 203:150 23
3. Slovjan	16 11 0 5 195:161 22
4. Koper	16 9 0 7 169:163 18
5. Borec	16 8 0 7 179:147 15
6. Gorenje	16 6 2 8 189:199 14
7. IMP	16 4 1 11 138:196 9
8. Usnjar	16 3 2 11 143:198 8
9. Sava (-1)	15 0 0 15 98:223 0